

Duhovno majčinstvo

Glavni cilj: Otkriti bogatstvo duhovnoga majčinstva i naglasiti važnost duhovne dimenzije majčinstva.

Podciljevi:

- Analizirati važnost međugeneracijskog odgoja i ulogu bakâ u duhovnom razvoju djece.
 - Posvijestiti pomoć i potporu koju redovnice, koje žive duhovno majčinstvo, mogu pružiti majkama u razvoju duhovne dimenzije njihova majčinstva.
-

UVODNA MOLITVA

Gospodine, stojimo pred tobom s molbom da nam progovoriš i da nas poučiš našem životnom pozivu, da nam rekneš koji je tvoj naum s nama. Želimo razmišljati o duhovnom majčinstvu. Otvori nam srce za tu dimenziju našega života i daj jasne upute što nam je činiti da u svojoj obitelji budemo ne samo biološke već i duhovne majke. Pomozi nam spoznati da duhovno majčinstvo, koje najbolje konkretizira majka Marija, ima važno mjesto u mističnom tijelu Crkve, koju želimo sve više doživljavati upravo kao majku.

Zdravo Marijo...

MOTIVACIJA

Duhovno majčinstvo – poziv svake žene (dr. Alice von Hildebrand)

Nikada nisam imala tu nevjerojatnu privilegiju imati vlastitu djecu, ali ipak prošle godine bila sam zasuta čestitkama i željama za Majčin dan. Ako nemate djecu, nipošto nemojte povjerovati da se morate odreći majčinstva, jer ono nije samo biološko već i duhovno. Postoje brojni ljudi diljem svijeta koji očajnički traže majku. Mnogi su došli k meni želeći mi reći o svojim problemima. Slušam ih. I volim ih. Kažem im vrlo malo, ali oni znaju da se brinem za njih. U tomu smislu, postala sam njihova majka.

Dakle, ne riječ o tome imamo li biološku ili posvojenu djecu ili smo bez djece. Ne! Majčinstvo je u samoj srži ženskosti. Stvorene smo da budemo majke! Zanimljivo je da katkad čak i djevojčice to razumiju, što se očituje u načinu na koji pomažu svojoj mlađoj sestri ili bratu. Posve odbacujem zamisao da nisi majka, osim ako imaš vlastitu djecu.

Prošle godine bila sam zauzeta odgovarajući na sve dobre želje koje su mi bile upućene za Majčin dan. Tvoj poziv je isti. Ako si u braku, to je divno. Ako nisu u braku, pa ti jednog dana Bog pošalje pravog muškarca za tebe, prihvati ga sa zahvalnošću. Ali tvoje majčinstvo trebalo bi se ostvariti davno prije toga časa. Moli se Bogu da ti pošalje duhovnu djecu. [...]

Od sada nadalje među svoje dnevne molitve uvrsti i sljedeću: »Bože, pošalji mi duhovnu djecu i nikada neću odbaciti ni jedno od njih. Što više, to bolje.« Ne može biti jednostavnije. Moli za dar duhovne djece. Lako je moguće da si u svojoj divnoj želji da budeš biološka majka previdjela situacije u kojima si mogla postati duhovna majka. Mnogi od mojih studenata postali su moja duhovna djeca, iako su već bili mladi ljudi.

Pozvana si na majčinstvo upravo sada. Ne sljedeći tjedan, ne sljedeći mjesec. Posve sam uvjeren da je Bog stavio ljude na tvoj životni put pozivajući te na majčinstvo. Tvoj je zadatak da voliš one koji su slabi, nesretni, bespomoćni i nevoljeni. Katkad to možeš učiniti s pokojom riječju, a katkad ćeš samo trebati slušati. U svakom životu postoji patnja, a većina ljudi drži je u sebi. Kada se osjećaju voljeno, oni će se otvoriti i reći ti o svojoj patnji. Tada ćeš uvidjeti da noseći patnju drugih ljudi, tvoja vlastita patnja postaje lakša.

(Izvor: www.plough.com/en/topics/life/parenting/spiritual-motherhood)

O toj temi prekrasno progovara i sv. Tereza Benedikta od Križa (Edith Stein) u svojoj knjizi *Žena* u kojoj, među ostalim, piše: »Žena je bitan organ za svrhunaravno majčinstvo Crkve. Prvo po svojem tjelesnom majčinstvu. Da se Crkva dovrši – a to znači da dospije do određenog broja članova – mora se trajno rađati čovječanstvo. Ona je pozvana na buđenje i unapređivanju vjerskoga, milosnoga života u dušama svoje djece, gdje god joj se za to pruži mogućnost, te time ima udio u svrhunaravnom majčinstvu same Crkve.« Potom zaključuje: »Da bi ispunila svoje poslanje koje joj je Bog povjerio u naravnom i nadnaravnom značenju, žena se mora otvoriti za primanje božanskoga života. Jer taj božanski život pokretačka je sila iz koje proizlaze djela ljubavi. Tko to želi u sebi trajno čuvati, mora se hraniti iz nepresušnih izvora, iz svetih sakramenta i liturgije.«

RAZMISLI:

- Što je za mene duhovno majčinstvo? Držim li da je ono rezervirano samo za Bogu posvećene žene ili ga nastojim živjeti u konkretnosti svoje obiteljske svagdašnjice?
- Hranim li se na izvorima sakramenata i liturgije kako bih u tome napredovala? Rađam li svoju djecu srcem za vječnost?
- Molim li za duhovna zvanja u svojoj obitelji i u Crkvi? Jesam li spremna moliti Boga da mi na životni put pošalje osobe s kojima ću rasti u svojem duhovnom majčinstvu?

RAZRADA

Što kaže Sveto pismo?

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci: »Ženo! Evo ti sina!« Zatim reče učeniku: »Evo ti majke!« I od toga časa uze je učenik k sebi. (Iv 19,25-27)

Apostol Ivan navodi da su uz križ ostale Isusova majka, neke žene i učenik koga je ljubio, a upravo je on taj učenik koji je jedini od apostola uživo svjedočio tom događaju na Golgoti. Isusova majka je pod križem, jer želi sa svojim djetetom, koga neizrecivo ljubi, biti do samoga kraja, iako joj predskazani mač boli probada dušu. Ima li što teže negoli vidjeti da ti dijete pati, a ne moći mu pomoći? Majčina blizina i molitva u tim trenucima možda su i jedina utjeha koja preostaje. Isus viseći s križa svoju majku predaje Ivanu, ali predaje je i cijeloj Crkvi, svima nama. Tako je u lauretanskim litanijama nakon zaziva *Majko Kristova* odmah sljedeći *Majko Crkve*, od ukupno 12 zaziva koji počinju riječju *Majko*. Marija nam tako postaje *Majka* i uzor svim majkama, kako onim biološkim tako i onim duhovnim.

Nadalje, osim Marije uz križ su i druge žene, jer je i njihovo srce u svojoj srži majčinsko. Imale su hrabrosti doći jer je njihova ljubav prema Isusu bila veća od straha koji je obuzeo apostole, osim Ivana kojemu ljubav nije dopustila da pobjegne ili poput Petra izda Isusa. Naposljetku, žene su i prvi svjedoci uskrsnuća i navjesticke Radosne vijesti apostolima. Mnogo je onih koji posrću pod teretom života, koji su razapeti nevoljama i svojim grijesima, koji pate vapeći za majčinskom blizinom i ljubavlju. Možemo ih uvijek uputiti Mariji, ali i te prigode iskoristiti za življenje duhovnoga majčinstva. Živjeti duhovno majčinstvo znači biti blizu onima koji su pod križem života i truditi se donositi im Radosnu vijest sve dok se Krist ne oblikuje u njima (usp. Gal 4,19). Nastojimo li i mi činiti tako?

Što kaže Crkva?

- *Žena se »zaručuje« ili po sakramentu braka ili duhovno po zarukama s Kristom. U jednom i drugom slučaju zaruke očituju »iskreno predanje« osobe zaručnice zaručniku. Tako se može reći da se u djevičanstvu otkriva duhovni profil braka. Ako je riječ o tjelesnom materinstvu, ne mora li ono biti istodobno i duhovno materinstvo u skladu s istinom o čovjeku koji označuje jedinstvo tijela i duha? Postoji, dakle, mnogo razloga da se tim dvama različitim životnim pozivima žene – otkrije duboka komplementarnost i upravo duboko jedinstvo u nutrini osobnoga bića. (Mulieris dignitatem, 21)*

- Pojam duhovnog majčinstva pojasnio je i papa Franjo pri susretu s redovnicama i redovnicima Rimske biskupije 16. svibnja 2015. godine, podsjećajući da su i Marija i Crkva majke. Pritom je naglasio: »Marijina ljubav i ljubav Crkve je konkretna ljubav! Konkretnost je odlika majčinstva ženâ i majčinstva redovnica.« U cilju konkretizacije majčinske ljubavi preporučio je čitanje *Blaženstava* (Mt 2,3-12), koje je nazvao prvom enciklikom Crkve, i ulomka o posljednjem sudu iz 25. poglavlja Matejeva evanđelja.
- *Vjera je Božji dar, primljen na krštenju, a ne plod ljudskog djelovanja. Ipak, roditelji su sredstvo kojim se Bog služi za njezin rast i produblјivanje. Zato, »lijepo je kad mame uče svoju malu djecu poslati poljubac Isusu ili Gospi. Koliko je samo nježnosti u tome! U tome trenutku se srce djece preobražava u mjesto molitve.«* (Amoris laetitia, 287)

Što kaže znanost?

- Rađanje i majčinstvo su idealni kontekst u kojem valja uvažiti duhovnu dimenziju ženina života. (Callister i Khalaf, 2010.)
- Žene su sklonije povezati osobnu vjeru sa svakodnevnim životom u braku. Stoga među onima koji redovito pohađaju nedjeljnu misu, žene (63 posto) više od muškaraca (47,3 posto) drže da nedjeljna misa produblјuje komunikaciju među članovima obitelji. (Pažin i Dugalić, 2011.)
- U istraživanju koje je 2015. godine provedeno u SAD-u na uzorku od 808 ispitanika, pokazalo se da 72 posto blagonaklono i s povjerenjem gleda na katoličke redovnice, a 83 posto ispitanika drži njihovo djelovanje važnim, osobito u kontekstu pomoći siromašnima i potrebitima, u odgoju i obrazovanju, te pružanja duhovnoga i životnoga vodstva. (Izvor: www.nationalcatholicsistersweek.org)
- Istraživanjem UNICEF-a provedenom 2009. godine na reprezentativnom uzorku djece u dobi od osam i devet godina u Hrvatskoj, ustanovljeno je da ih 17 posto živi s bakama u kućanstvu, samo dva posto navelo je da u slobodno vrijeme ide kod bake i djeda odnosno provodi vrijeme s njima, a tri posto da ih posjeti baki/djedu čini sretnima. (Izvor: www.unicef.hr)

Što kažu muškarc/očevi?

Nakon obraćenja sv. Augustin je rekao: »Moja sveta majka, tvoja službenica, nije me nikada odbacila. Ona me rodila tijelom za ovaj vremeniti život i srcem za život vječni. To što sam postao i na koji način, dugujem svojoj majci.«

Na pitanjâ: *Što za mene znači kada moja supruga nastoji razvijati duhovnu dimenziju majčinstva?* i *Kako se pritom osjećam?*, postavljenih muškarcima/očevima, izabrani su sljedeći odgovori.

- »Kada moja supruga razvija duhovnu dimenziju majčinstva molitvom s djecom i za djecu te svjedočenjem svoje vjere, to je i meni poticaj da se više uključim u njihov duhovni rast. Drago mi je što se pouzda u Boga i vjeruje kako su djeca Božji dar, te da je naš cilj dovesti ih do Boga. Pritom se osjećam zadovoljan i zahvalan što je takva.«
- »Ako razvijati duhovnu dimenziju majčinstva znači odgajati djecu i u vjerskom vidu, svojim im primjerom ukazivati na naše ljudsko poslanje i svrhu života u vječnom sjedinjenju s Ljubavlju, onda nastojanje moje žene da razvija duhovnu dimenziju majčinstva znači upotpunjavanje mogega nastojanja da kao otac razvijam duhovnu stranu očinstva.«

- »Kad sam odustao od želje da ju ja mijenjam i prepustio Bogu da to čini, nestali su njezini otpori i u njoj je rasla glad za duhovnim sadržajima praćena rastom svijesti o važnosti duhovne dimenzije majčinstva. U tome joj posljednjih godina puno pomažu i časne sestre s kojima se često druži. Ispunjen sam osjećajem nade, znajući da duhovno majčinstvo uvijek ostaje čvrsto uporište roditeljstva jednom kada djeca odu od kuće.«

RASPRAVA

Sukladno uputama voditelja, nastaviti rad u skupinama tako da skupina (A) raspravlja o duhovnom majčinstvu, odnosno duhovnoj dimenziji majčinstva udanih žena, a skupina (B) o duhovnom majčinstvu Bogu posvećenih žena.

POTICAJI

Na crtovlje napiši na što te potaknuo sadržaj kateheze i izvješća iz rada u skupinama u kontekstu:

1. vlastita duhovna rasta;

2. onoga što možeš učiniti u svojoj obitelji kao »kućnoj crkvi«;

3. onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu.

ZAKLJUČNA MOLITVA

Izmoliti zajedno **Molitvu majke** ili sljedeću molitvu:

Gospodine, hvala na pobuđenoj želji za duhovnim majčinstvom. Hvala na spoznaji da je duhovno majčinstvo usredotočenost na druge, bržnost i samodarivanje. Ostajemo zadivljeni koliko si povjerenje imao u žene. Pomozi nam da u susretu s osobama u svojoj obitelji, kao i s ljudima na poslu, gradimo dublje odnose. Otkloni od nas umor, prezaposlenost i ravnodušnost.

Otvori i osposobi nam oči da znamo prepoznati osobe koje trebaju intelektualni, duhovni, emocionalni odgoj, riječ podrške, svjetlo za život, ohrabrenje. Daj da shvatimo da je to područje i prilika za naše duhovno majčinstvo jer pomažemo svojoj djeci, suprugu i drugima da rastu i razviju se u ono što je Božja želja da postanu. Daj da ih radamo za nov život u Kristu. Amen